

OBSAH

Dobré pranie knihe na ceste k čitateľovi.....	11
Predslov	15
Úvod	19
I. HODNOTOVÉ VÝCHODISKÁ PRÁVA DUŠEVNÉHO VLASTNÍSTVA	25
1.1. Úvodné poznámky a zmysel rozvíjania úvah o hodnotách	25
1.2. O hypertrofii právnych noriem, vede a nových zákonoch	31
1.3. Pôvodný význam hodnôt	40
1.4. Filozofia a hodnoty	41
1.5. Axiológia a jej koncepcie hodnôt	45
1.6. Vznik, obsah a význam hodnôt	48
1.7. Krátky náčrt hodnotovej neutrality a jej neudržateľnosť v spoločenských vedách	54
1.8. Hodnoty a právo	59
1.8.1. Hodnoty a pozitívne právo	59
1.8.2. Vnímanie hodnôt v právnej teórii a právnej filozofii.....	59
1.9. Filozofické a sociologické hľadisko na hodnotovú podstatu práva	66
1.10. Základné všeludské hodnoty: pravda, sloboda, spravodlivosť a láska	67
1.10.1. Pravda.....	67
1.10.2. Sloboda.....	69
1.10.3. Podstata spravodlivosti a jej druhy.....	73
1.10.3.1. Sociálna a politická spravodlivosť.....	75
1.10.3.2. Vnímanie spravodlivosti v gréckej, rímskej a kresťanskej tradícii	76
1.10.4. Láska.....	77
1.11. Záverečné poznámky k hodnotám	79
2. TRNAVSKÁ UNIVERZITA V TRNAVE, JEJ ODKAZ I VÝZVY PRE SÚČASNOSŤ	81
3. LUDSKÁ BYTOSŤ, ČLOVEK AKO OSOBA, OSOBNOSŤ, TVORCA – VŠEOBECNÉ PRÁVNE A MIMOPRÁVNE VÝCHODISKÁ	85
3.1. Filozoficko-antropologické chápanie človeka ako osoby	85
3.2. Historické, biologické a teologické chápanie človeka ako osoby.....	87
3.3. Viaceré prístupy vysvetľujúce podstatu človeka, ich protirečivosť	89
3.3.1. Rozpúšťanie pojmu „osoba“ v konceptoch niektorých filozofov	92
3.4. Úsilie o komplexné poňatie človeka ako ľudskej bytosti	93
3.4.1. Človek ako osoba v spoločenstve a spoločnosti.....	95
3.5. Individuálnosť a sociálnosť človeka ako osoby	96

3.6. Osoba a osobnosť – všeobecnejšie východiská a rozlíšenie pojmov	98
3.6.1 Osobnosť človeka	98
3.6.2. Človek ako osoba	99
3.6.3. Rozvoj človeka ako osoby	101
3.6.4. Hodnota ľudskej dôstojnosti a jej význam pre človeka	103
3.6.5. Človek ako osoba v „postmodernom chaose“	104
3.6.6. Pojem osoba a osobnosť v práve	105
3.7. Človek – tvorca v práve tvorby	107
3.7.1. Ideálny objekt („nehmotný statok“ či „nehmotné dobro“) – výsledok tvorivej duševnej činnosti tvorcu	111
3.7.2. Ľudské dielo – výsledok tvorivej duševnej činnosti tvorcu	112
3.7.3. Význam kontemplatívneho postoja v procese tvorby	113
3.7.4. Hodnoty ako produkty činnosti človeka a ich vzťah k potrebám človeka	114
4. VŠEOBECNE O PRINCÍPOCH A ZÁSADÁCH SOCIÁLNEHO (SÚKROMNÉHO) ŽIVOTA	116
4.1. Princíp solidarity	119
4.1.1. Princíp bratstva	120
4.2. Princíp spoločného dobra	120
4.2.1. Princíp všeobecného určenia dohier a pozemských majetkov	122
4.2.2. Všeobecné určenie majetku a súkromné vlastníctvo	124
4.3. Princíp subsidiarity	125
4.3.1. Princíp subsidiarity ako podnecovanie účasti na správe vecí verejných	127
5. POČIATKY KREŠŤANSTVA V ANTICKOM SVETE A STREDOVEKÉ IUS UNUM	128
5.1. Vzťah gréckej filozofie a kresťanstva v európskej tradícii	128
5.2. Postupná inštitucionalizácia kresťanstva v antickom Ríme	131
5.3. Stredoveké rozvíjanie ponímania práva a mravnosti – <i>ius unum</i>	137
6. LAICIZÁCIA SVETA A POSTUPNÝ ROZKLAD STREDOVEKÉHO UNIVERZALIZMU	144
6.1. Posun k racionalite v období scholastiky	144
6.1.1. Boethius z Dácie – poznanie pravdy ako najvyššie dobro	145
6.1.2. Svätý Tomáš Akvinský – vyváženosť medzi vierou a rozumom	146
6.2. Začiatky moderného racionálneho uvažovania – kontrast medzi vierou a rozumom?	147
6.2.1. Františkánska scholastika, posun k voluntarizmu a nominalizmu	147
6.3. Humanizmus a renesancia – návrat k antickej tradícii a oddelenie svetskej a cirkevnej moci	148
7. NOVOVEKÉ MYSLENIE – ODDELENIE FILOZOFIE, VEDY A PRÁVA OD VIERY V BOHA	152
7.1. Metódy empirizmu a racionalizmu v novovekej vede	153
7.2. Osvietenstvo – viera v neobmedzený pokrok ľudského rozumu	156
7.2.1. Idea nového človeka a tvorba nového práva v dobe osvietenstva	157

7.3. Francúzska revolúcia	
– postupná zmena paradigmy vnímania vzťahu štátu a katolíckej cirkvi	158
7.3.1. Záverečné poznámky k interpretácii Francúzskej revolúcie a jej následky v ďalšom vývoji kontinentálnej Európy	162
8. NÁBOŽENSTVO, FILOZOFIA, VEDA	
A PRAVO – JEDNOTNÝ VÝKLAD SVETA A HLADANIE PRAVDY	164
8.1. Klasifikácia špeciálnych vied a ich rozlíšenie od filozofie	164
8.1.1. Vzťah filozofie a vedy v koncepte Jacquesa Maritaina	169
8.1.2. Vzťah filozofie a vedy v koncepte Svätopluka Štúra	170
8.2. Teoretická a praktická filozofia – úsilie hľadať pravdu	172
8.2.1. Rozdelenie filozofie u Samuela Štefana Osuského	173
8.3. Jednotný výklad sveta – filozofia verzus reálne vedy	174
8.4. Teória vedy	175
8.5. Vzťah celku a jeho častí – <i>pars pro toto</i>	176
8.6. Nevyhnutnosť interdisciplinárnej spolupráce špeciálnych vied	176
8.7. Význam filozofie a sociálnej náuky cirkvi pri poznávaní sveta	177
8.8. Úvaha nad vzťahom kánonického a sekulárneho práva, hľadanie slovenskej národnej identity	180
8.9. Filozofia vzdelania Jána Amosa Komenského pri tvorbe legislatívy	183
8.10. Význam humanitných a spoločenských vied na Slovensku	184
8.11. Význam vedeckej práce a jej premietnutie do práva v diele Štefana Lubyho	185
8.11.1. Právna metodológia a metódy vedeckej práce	187
8.12. Niektoré súčasné koncepty vnímania právnej vedy	192
8.13. Význam vedeckej práce v modziodborovom kontexte – tvorba práva	194
9. PRAVO DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA VO SVETLE SVOJEJ VLASTNEJ PRÁVNEJ FILOZOFIE	196
9.1. Právo duševného vlastníctva – hľadanie vhodného pomenovania a terminológie	196
9.2. Právne interdisciplinárne aspekty práva duševného vlastníctva a pracovného práva v súvislostiach mimoprávných odborov	199
9.2.1. Vymedzenie pojmov práca a odmena za vykonanú prácu	203
9.3. Aktuálne výzvy v oblasti práva duševného vlastníctva a náčrt jeho ďalšieho rozvíjania	207
Záver	212
Summary	213
Zoznam skratiek a skrátených názvov	214
Zoznam použitej a odporúčanej literatúry	216
Menný register	262
Vecný register	269